

A társadalombiztosítási és szociális hozzájárulási adó fontosabb változásai 2021-2022

Munkácsi Márta
kamari tag könyvvizsgáló
okleveles adószakértő

1

Kisgyermekkel otthon lévőők szövetkezete

A kisgyermekkel otthon lévő szülők **2021. július 1. óta** szövetkezetet alakíthatnak, így rugalmas keretek között vehetnek részt a foglalkoztatásban

Cél: lehetőséget biztosítani a kisgyermekkel otthon lévő szülők számára, hogy a gyermek nevelésével és gondozásával összehangoltan, szabad döntésük szerint a foglalkoztatásban részt vegyenek rugalmas keretek között, személyes közreműködéssel, ezáltal gazdasági előnyhöz is jussanak, továbbá szociális és kulturális jellegű előnyökben is részesüljenek.

Ebben a speciális szövetkezetben a tagok

- csak személyes közreműködést vállaló természetes személyek lehetnek, és -legalább 90 százalékuknak gyermekgondozási díjban (gyed) vagy gyermekgondozási segítő ellátásban (gyes) nem nagyváltóként részesülő személynek kell lenniük (a továbbiakban: ellátásban részesülő tag).

A személyes közreműködés módját és ellentételezését a szövetkezettel kötött tagsági megállapodás tartalmazza.

A tag személyesen közreműködhet a szövetkezet harmadik személynek nyújtott külső szolgáltatásában is. Az ilyen, külső szolgáltatás nyújtásakor a Ptk megbízásra vonatkozó, valamint az Mt. szövetkezetekről szóló törvényben meghatározott szabályokat kell alkalmazni.

2

Az ellátásban részesülő tag társadalombiztosítási jogállása

A szövetkezet tagja akkor biztosított, ha személyes közreműködése munkaviszonyon, vagy megbízási jogviszonyon, vagy vállalkozási jellegű jogviszonyon alapul.

- Ezt a szabályt nem kell alkalmazni arra az ellátásban részesülő tagra, aki egyéb jogcímen biztosított, kivéve, ha ez a magánszemély munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony szerint, például megbízási, vállalkozási szerződés alapján vagy választott tisztségviselőként biztosított.

- Ha az ellátásban részesülő tag a szövetkezetben végzett személyes közreműködése okán biztosított, akkor a biztosítási- és járulékfizetési kötelezettséget az ezt megalapozó jogviszonyra vonatkozó szabályok szerint kell meghatározni.

3

Bejelentési kötelezettség

- A kisgyermekkel otthon lévőők szövetkezete a tagjával **tagsági megállapodást köt a személyes közreműködés konkrét tartalmára**, módjára és ellentételezésére vonatkozóan.

- A kisgyermekkel otthon lévőők szövetkezetének tagja személyes közreműködését a kisgyermekkel otthon lévőők szövetkezete által harmadik személy részére nyújtott szolgáltatás (a továbbiakban: **külső szolgáltatás**) keretében is teljesítheti.

A kisgyermekkel otthon lévőők szövetkezete és a tagja között létrejött külső szolgáltatásra vonatkozó tagsági megállapodás adatait a NAV felé a 21T1046K jelű adatalapon be kell jelenteni.

Del a szövetkezet tevékenységében munkaviszony, vagy megbízási jogviszony keretében személyesen közreműködő biztosítottnak minősülő tagját változatlanul a T1041-es adatalapon kell bejelenteni!

4

Szociális hozzájárulási adó

- Nem kell szochot fizetni a szövetkezetnek az ellátásban részesülő tagjával fennálló jogviszonyra tekintettel kifizetett, az Szja tv. szerint összevont adóalapba tartozó adó-, (adóelőleg-) alap számításánál figyelembe vett jövedelem után.

5

Járadékalapot képező jövedelem...

a) a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja tv.) szerint összevont adóalapba tartozó önálló és nem önálló tevékenységből származó bevételből **az adóelőleg-alap számításánál figyelembe vett jövedelem**, a munkavállalói érdekképviseletet ellátó szervezet részére levont (befizetett) tagdíj, a szakképzési munkaszervezés alapján ténylegesen kifizetett pénzbeli juttatás, a felszolgálási díj, az ösztöndíjas foglalkoztatási jogviszony alapján fizetett ösztöndíj;

[Tbj. 27. § (1) bekezdés]

6

Járlékalap 2. [Tbj. 27. § (1) bekezdés b) pont]

2022. január 1-től 433 700 forint*

az a) ponttól eltérően, ha nemzeti szerződés alapján Magyarországnak nem áll fenn adóztatási joga, vagy kétsős adózást kizáró egyezmény hiányában adeiólelgi megállapítási kötelezettség nem keletkezik

a) az alábbi, ha a munkát külföldi jog hatálya alá tartozó munkaszerződés alapján végzi, a szerződésben meghatározott díj havi összege), de legalább a tárgyévvel megegyező év július hónapjára a Központi Statisztikai Hivatal által a teljes munkaidős alkalmazásban állók iparágában közölt nemzeti gazdasági szintű bruttó átlagkereset, vagy ha a munkát munkaszerződés alapján végzi, a szerződésben meghatározott díj havi összege, vagy

b) a tevékenység ellenértékéért a tárgy hónapban megkeresett - munkaviszony esetében a tárgy hónapra elszámolt - jövedelem, ha az nem érte el az alábbi (szerződésben meghatározott díj havi összege) vagy a tárgyévvel megegyező év július hónapjára a KSH által teljes munkaidős alkalmazásban állók felmérésében közölt nemzeti gazdasági szintű bruttó átlagkereset közül az egyiket.

7

Mikor kell 433.700 Ft-tal számolni?

➢ 2022-ben, ha az alábbi összege ennél kevesebb, de a tevékenység ellenértékéért meghatározott jövedelem több, mint a bruttó átlagkereset összege.

Alapbér < 433.700 forint < Tevékenység ellenértéke

8

Példa a Tbj. 27. § b) pont szerinti járlékalap meghatározásra

Hollandiában kiküldetésbe dolgozó munkavállaló

- munkaszerződésben meghatározott alapbér: 220.800 forint
- a tárgy hónapban a tevékenység ellenértékéért kifizetett összeg 600 000 forint

Átjárlékalap 2021-ben: 401 800 forint.
2022-ben: 433 700 forint

9

Járlékok és mértékek

A társadalombiztosítási járulékmérték 18,5 százalék.

A nyugdíjjárlék mértéke 10 százalék.

Az egészségügyi szolgáltatási járulékmérték havi összege 8400 forint (napi összege 280 forint).

a biztosított

az álláskeresési támogatásban részesült, és az egészségi szolgáltatás nyújtásában álló egyházi személy, tagi munkavégés esetén a szociális szabályok szerinti fizetése kötelezett és az ellátások után fizetendő járulékmérték

az egészségügyi szolgáltatási járulékmérték kötelezett személy, a központi költségvetés és a szociális szövetkezet

10

Belföldi státusz az egészségügyi szolgáltatási járulékmérték szempontjából

A veszélyhelyzet kihirdetéséről és a veszélyhelyzeti intézkedések hatálybalépéséről szóló 27/2021. (I. 29.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet ideje alatt a társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Tbj.) 22. § (7) bekezdésétől eltérően **belföldi**

a) a Tbj. 22. § (3) bekezdése alkalmazásában az a Magyarországon élő magyar állampolgár is,

b) a Tbj. 43. § (1) bekezdés a) pontja alkalmazásában az a legalább egy éve Magyarországon élő magyar állampolgár is,

aki a kötelező egészségügyi szolgáltatás ellátásáról szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 80. § (5) bekezdése szerinti - a külföldön, illetve a nemzetközi szervezet szociális biztonsági rendszerében létrejött biztosításra vonatkozó - **bejelentést nem teljesíti.**

Hatályos: 2021. május 13-tól

11

Átalányadózó egyéni vállalkozók

Kedvezőbb adózási szabályok

↓

járulékalap, családi járulékmérték, szociális hozzájárulási adóalap

12

Az egyéni vállalkozó járulékalapja 2022. január 1-jétől

A biztosított egyéni vállalkozó a társadalombiztosítási járulékokat

- vállalkozói jövedelem szerinti adózás esetén a **vállalkozói kivét,**
- átalányadózás esetén az **átalányban megállapított jövedelem** (ide nem értve az átalányadózást alkalmazó egyéni vállalkozó e tevékenységéből származó jövedelmének adómentes részét) után fizeti meg. A társadalombiztosítási járulékalapja havonta legalább a **minimálbér.**

Az átalányadózást alkalmazó egyéni vállalkozó e tevékenységéből származó jövedelmének **adómentes** része – a havi 200 ezer forint minimálbérről számolva: **1 200 000** forint.

13

Az ún. többes jogviszonyos átalányadózó egyéni vállalkozó

A társadalombiztosítási járulékalapja átalányadózó egyéni vállalkozó esetében az **átalányban megállapított jövedelem (ide nem értve az átalányadózást alkalmazó egyéni vállalkozó e tevékenységéből származó jövedelmének adómentes részét), ha**

- az egyéni vállalkozó, a társas vállalkozó legalább heti 36 óras foglalkoztatással járó munkaviszonyban is áll, vagy
- az egyéni vállalkozó, a társas vállalkozó a nemzeti köznevelésről szóló törvény hatálya alá tartozó köznevelési intézményben nappali rendszerű iskolai oktatás keretében vagy nappali oktatás munkarendje szerint folyó oktatásban, a szakképzésről szóló törvény szerint nappali rendszerű szakmai oktatásban, továbbá a nemzeti felsőoktatásról szóló törvény hatálya alá tartozó felsőoktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében tanulmányokat folytat, vagy EGT-államban vagy Svájcban közép- vagy felsőoktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében folytat tanulmányokat.

14

Átalányadózó egyéni vállalkozó Csjk.

A biztosított egyéni vállalkozó által **érvényesíthető családi járulékkedvezmény havi összege** a **családi kedvezmény havi összege** (közös igénybevétel esetén a biztosított egyéni vállalkozóra jutó összege) és az **átalányban megállapított jövedelem havi összege után megállapított személyi jövedelemadó adóelőleg-alap különbözetének** - ha az pozitív - **15 százaléka, de legfeljebb az átalányban megállapított havi jövedelemre** (ideértve az ún. másodfoglalkozásúknak nem minősülő egyéni vállalkozó átalányban megállapított havi jövedelmének adómentes részét is) **jutó járulékalap után fizetendő járulékok.**

Ha az átalányadózást alkalmazó, nem másodfoglalkozású egyéni vállalkozó az adott havi járulékalapjaként a minimálbért köteles figyelembe venni, a járulékkedvezmény az e járulékalapnak az átalányban megállapított adómentes havi jövedelmét meg nem haladó nagyságú része után fizetendő járulékok terhére érvényesíthető.

15

Szociális hozzájárulási adó

- A kihirdetett jogszabály szerint a **mértéke 13 %-ra csökkent 2022. 01.01-től**
- Ezzel egyidőben **megszűnt a szakképzési hozzájárulás**
- Az adómérték csökkenésének következtében változik az összevont adóalap megállapításánál alkalmazandó 87 százalékos szabály, vagyis amennyiben az összevont adóalapba tartozó jövedelem után a magánszemélynek kell megfizetni a szociális hozzájárulási adót, úgy 2022. január 1-jétől a **megállapított jövedelem 89 százalékát** kell jövedelemként figyelembe venni.
- **Az adófizetési felső határ emelkedik** (minimálbér*24)
3.864.000,- Ft → 4.800.000,- Ft
(max. 598.920,- Ft helyett a szocho → **max. 624.000,- Ft**)
- **Új kedvezmény:** a szakirányú oktatás és a duális képzés adókedvezménye

16

Tanulószerződés alapján kifizetett díj **szocho** mentessége

A Szocho tv. 1. § (1)-(3) bekezdés szerinti jövedelem tekintetében a kifizetőnek nem kell szochot fizetni a tanulószerződés alapján létrejött jogviszonyra tekintettel.

Átmeneti rendelkezés alapján a 2021. 06. 10-én vagy ezt követően juttatott jövedelem esetében már alkalmazható!

Ha a kifizetésre 2021. június 10-én, vagy ezt követően kerül sor, akkor a 2108-as jelű havi adó- és járulékbevallás M-07 lapján a 386. „Szociális hozzájárulási adó összege” elnevezésű sor a) oszlopában a tanulószerződéses tanulók után fizetendő szociális hozzájárulási adó összegeként a „0” -át fel kell tüntetni.

17

Nyugdíjasokra vonatkozó mentességi szabály pontosítása

Nem keletkezik a Szocho tv. 1. § (1)-(3) bekezdés szerinti **adófizetési kötelezettsége** - e tevékenysége, jogállása alapján szerzett jövedelem tekintetében - ...

- a **Tbj. szerint saját jogú nyugdíjasnak minősülő adófizetésre kötelezett személynek** az Szja. tv. szerinti egyéb jövedelem kivételével [Szocho tv. 5. § (1) bekezdés új j) pont]...

2021. évi LXIX. törvény
Hatályos: 2021. VI.10.

18

Szociális hozzájárulási adó- SZÉP kártya

Szchocho tv. 1. § (4) bekezdés a) pontjától eltérően a **2021. évben adott juttatások tekintetében nem terheli adókötelezettség a Széchenyi Pihenő Kártya kártyaszámjára utalt bérben kívüli juttatásnak minősülő összeget.**

A Szchocho tv. 1. § (4) bekezdés b) pontjától eltérően **nem kell szociális hozzájárulási adót fizetni** a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja tv.) 70. § (4) és (5) bekezdése szerinti **reprezentáció és üzleti ajándék juttatása után, ha a juttatás e rendelet hatálybalépésének napja és a 2021. december 31. közötti időszakban történik.**

2022.01.01-től újra kell szochót fizetni!

(Jogforrás: a koronavírus-világjárványt követő, a gazdaság újraindítását elősegítő adózási intézkedésekről szóló 318/2021. (VI. 9.) Korm. Rendelet)

19

Szociális hozzájárulási adó- kedvezmények

Új munkaerő-piacra lépő

A Szchocho tv. 11. § (2) bekezdésétől eltérően **2021. június 10-e és 2021. december 31. között létrejött munkaviszony esetében munkaerőpiacra lépő** az is, aki az állami adó- és vámhatóság rendelkezésére álló adatok szerint a kedvezményezett foglalkoztatás kezdetének hónapját megelőző 183 napon belül legfeljebb 92 napig rendelkezett a Tbj. szerinti biztosítási kötelezettséggel járó munkaviszonnyal, egyéni, társas vállalkozói jogviszonnyal.

318/2021. (VI. 9.) Korm. rendelet

20

Megváltozott munkaképességű személyek utáni szocho kedvezmény [Szchocho tv. 13. §]

A részkedvezmény egyenlő az adómegállapítási időszakra a kifizető által a foglalkoztatott után, az egyéni vállalkozó által saját maga után megállapított, a tag után a kifizető által megállapított adóalap (**ide nem érve az 1. § (4)-(5) bekezdés szerinti jövedelmeket**), de legfeljebb a minimálbér kétszerese után a 2. § (1) bekezdés szerinti adómértékkel megállapított összeggel.

2021. évi LXXIX. törvény
Hatályos: 2021. VI.10.

21

Kedvezmény érvényesítése

- a munkaviszonyban természetes személyt foglalkoztató kifizetőt az őt a munkaviszonyra tekintettel terhelő adóból,
- az egyéni vállalkozót a saját maga után fizetendő adóból,
- a közkereseti társaság, a betéti társaság, a korlátolt felelősségű társaság, a közös vállalat, az egyesülés, az európai gazdasági egyesülés, a szabadalmi ügyvivői iroda, a szabadalmi ügyvivői társaság, az ügyvédi iroda, a közjegyzői iroda, a végrehajtói iroda, az egyéni cég a megváltozott munkaképességű tagja után **fizetendő adóból** terhelő adóból **érvényesítheti** a [Szchocho tv. 13. § (1) bekezdés].

A kedvezmény az adómegállapítási időszakra a kifizető által a foglalkoztatott után megállapított adóalap, de **legfeljebb a minimálbér kétszeresének 15,5 százaléka.**

22

Megváltozott munkaképességű személyek után igénybe vehető szocho-kedvezmény alap megállapításakor nem vehetők figyelembe 2021. június 10-től

a) az Szja tv. szerint **külön adózó jövedelmek közül**

- a bérben kívüli juttatások [Szja tv. 71. §.],
- a bérben kívüli juttatásnak nem minősülő egyes meghatározott juttatások [Szja tv. 70. §.],
- a kamatkedvezményből származó jövedelem [Szja tv. 72. §.],
- a Szja tv. szerinti adóalapként meghatározott összege;

b) valamint a következő jövedelmek Magyarországon adózható része:

- a vállalkozásból kivont jövedelem [Szja tv. 68. §.],
- az értékpapír-kölcsönzésből származó jövedelem [Szja tv. 65/A. §.],
- az osztalék [Szja tv. 66. §.], vállalkozói osztalékalap [Szja tv. 49/C. §.],
- az árfolyamnyereségből származó jövedelem [Szja tv. 67. §.],
- az Szja tv. 1/B. § hatálya alá tartozó természetes személy e tevékenységből származó jövedelme.

23

Megváltozott munkaképességű munkavállaló esetében a betegszabadság idejére kifizetett távolléti díj beszámítható a kedvezmény alapjába?

A betegszabadságra tekintettel kifizetett távolléti díj olyan adóalapot képező juttatás, amely a megváltozott munkaképességű munkavállaló után érvényesíthető adókedvezmény alapjába beszámítható.

DE!

- ☐ Ha a munkáltató olyan kedvezményt érvényesít a munkavállalója után, amelynek alapja a bruttó munkabér, akkor a betegszabadságra járó távolléti díj összege a szociális hozzájárulási adó-kedvezmény alapjába nem számítható be.
- ☐ Az adókedvezmény kiszámításánál a munkavállalót a munkaviszonyára tekintettel megillető (bruttó) munkabért a számviteli törvényben foglaltak alkalmazásával kell meghatározni. A betegszabadság díjazása, a munkáltatót terhelő táppénz, táppénz-kiegészítés személyi jellegű egyéb kifizetés azonban a Számv. tv. értelmében **nem minősül munkabérnek**, így a bérköltségnek sem része és ebből következően a **szociális hozzájárulási adókedvezmény alapjaul sem szolgálhat.**

24

Vállalkozók szociális hozzájárulási adóalapja

A Szcho tv. alkalmazásában minimálbér: az év első napján érvényes kötelező legkisebb munkabér havi összege, kivéve az e törvény egyéni és társas vállalkozókra vonatkozó rendelkezéseiben említett minimálbért, amely a tárgyhónap első napján, a teljes munkaidőre érvényes garantált bérminimum havi összege, ha az egyéni vállalkozó személyesen végzett főtevékenysége vagy a társas vállalkozó főtevékenysége legalább középfokú iskolai végzettséget vagy középfokú szakképzettséget igényel, ennek hiányában **az első napján a tárgyhónap első napján érvényes kötelező legkisebb munkabér havi összege.** [Szcho tv. 34. § 11 pont]

> Tbj.-vel azonos!

2021. évi LXIX. törvény

Hatályos: 2021. VI.10.

25

A Szcho tv. 17/ A. §-a szerinti új kedvezmény (szakképzési csökkentő tétel)

Az érvényesítheti, aki

- > a tanulóval, illetve a képzésben résztvevő személlyel a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Szt.) alapján szakképzési munkaszerződést, illetve
- > a hallgatóval a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nftv.) alapján **hallgatói munkaszerződést**, gyakorlatigényes alapképzési szak esetében a felsőoktatási intézménnyel **együttműködési megállapodást kötött**
- > **De csak a szcho kedvezmények után megmaradt szcho csökkenthető!**
- > **Átmehet a szcho mínuszba is**
- > **KIVÁ-ban is érvényesíthető**

26

Nyugdíjas östermelők adókötelezettsége

- 2021. július 10-től kedvezően változtak a nyugdíjasokra vonatkozó szociális hozzájárulási adószabályok.

A Tbj. szerint **saját jogú nyugdíjasnak minősülő mezőgazdasági östermelő** összevont adóalapba tartozó östermelői tevékenységből származó 2021. évi jövedelme mentes a szociális hozzájárulási adó alól.

A mentességet az östermelő által elért bevétel mértéke, illetve a megállapított jövedelem nagysága sem befolyásolja.

27

Östermelők

A Szcho tv. 22. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lépett:
„(1) A 7. § (1) és (2) bekezdése szerinti adófizetésre kötelezett mezőgazdasági östermelő a minimálbér vagy a magasabb összegű társadalombiztosítási ellátások megszerzése érdekében vállalt összeg alapján figyelemmel a 7. § (5) és (6) bekezdése rendelkezésére negyedévente adóelőleget állapít meg, amelyet a negyedévet követő hónap 12-éig fizet meg. **A minimálbér alapján adófizetésre kötelezett östermelő a tárgyévben először arra a negyedévre fizet adóelőleget, amelyben az östermelői tevékenységből származó támogatások nélküli -bevétele a 7. § (1) és (2) bekezdése által meghatározott, adófizetési kötelezettséget eredményező értékhatárt eléri.**”

A Szcho tv. 22. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lépett:
„Az adóelőleg fizetésére nem kötelezett östermelő az adót a személyi jövedelemadó bevallásában vagy az állami adó- és vámhatóság által összeállított adóbevallási tervzet felhasználásával elkészített személyi jövedelemadó bevallásában a bevallásra előírt határidőre állapítja meg, vallja be és a bevallás benyújtásának határidejéig fizeti meg. Mentesül az östermelő a bevallási kötelezettség alól, ha a 7. § (1)-(3) bekezdése alapján adó fizetésére nem kötelezett.”

2021. évi LXIX. törvény
Hatályos: 2021. VI.10.

28

A mezőgazdasági östermelő járulékalapja 2022-ben

A mezőgazdasági östermelő – ideértve a tevékenységét a tárgyévben kezdő mezőgazdasági östermelőt is – **a minimálbér 92 százalékának megfelelő összeg után fizeti meg a 18,5 százalék társadalombiztosítási járulékot.**

A mezőgazdasági kistermelőre 2021-ben speciális szabály vonatkozik. A 2020. december 31-én hatályos Sza tv. szerinti mezőgazdasági kistermelő 2021-ben a tárgyévét megelőző évi - támogatások nélküli - bevételének 15 százaléka után fizeti meg a társadalombiztosítási járulékot.

2022-től az a mezőgazdasági östermelő, akinek az e tevékenységből származó, tárgyévét megelőző évben elért - támogatások nélküli - bevétele nem haladja meg a tárgyévét megelőző adóév éves minimálbérének az ötszörösét, az östermelői tevékenységből származó, tárgyévét megelőző évi bevételének 15 százaléka után társadalombiztosítási járulékot fizet.

A mezőgazdasági östermelő havi járulékalapjaként a tárgyévét megelőző évi - támogatások nélküli - bevétele 15 százalékának egytizenketted részét kell tekinteni.

29

Köszönöm
szépen a
figyelmet!

30